

Список використаних джерел

1. Висоцька О. Є. Освіта для сталого розвитку : науково-методичний посібник. Дніпропетровськ : Роял Принт, 2011. 200 с.
2. Коренева І. М. Феномен «освіта для сталого розвитку»: сутність та сучасні особливості концепту. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 2. С. 113–123.
3. Освіта для сталого розвитку: поширення досвіду країн V4 для відновлення України. URL : <https://necu.org.ua/proyekty/eduv4ua/>
4. Тенденції розвитку шкільної освіти в країнах ЄС, США та Китаї : монографія / О.І. Локшина, О.З.Глушко, А.П. Джурило, С.М. Кравченко, Н.В. Нікольська, М.М. Тименко, О.М. Шпарик; за заг. ред. О.І. Локшиної. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 350 с.

Микола СТЕЦЬ

ІНТЕГРАЦІЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У МЕТОДИКУ НАВЧАЛЬНО-ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

Актуальність. Сучасні підходи до сталого розвитку все більше визнаються однією з найперспективніших ідеологій XXI століття, а деякі теоретики вважають її основоположною ідеєю третього тисячоліття. Вона, на основі поглиблених наукових досліджень, має потенціал витіснити існуючі світоглядні ідеології, які часто виявляються фрагментарними та неспроможними забезпечити стійкий і збалансований розвиток цивілізації. Основною метою стратегії сталого розвитку є збереження людства та забезпечення умов, необхідних для його існування й подальшого розвитку, тобто збереження біосфери та локальних екосистем, які є критично важливими для життя на планеті. Інтеграція цих принципів у методику навчально-трудова діяльності на уроках технології є важливим кроком до реалізації цієї глобальної мети. Основне завдання такої інтеграції полягає у створенні умов для збалансованого функціонування соціальних, економічних та екологічних складових системи «суспільство-природа». Враховуючи причинно-наслідкові зв'язки між цими сферами, навчання учнів повинно сприяти розвитку їхньої екологічної свідомості, усвідомленню необхідності раціонального використання природних ресурсів та підвищенню відповідальності за наслідки технологічної діяльності [1].

Уроки технології можуть стати платформою для впровадження концепцій сталого розвитку, що не лише підвищує якість освіти, але й сприяє формуванню покоління, здатного мислити системно, приймати рішення на основі наукових даних та вносити свій внесок у збереження екосистем. Завдяки такому підходу учні набувають навичок, необхідних

для забезпечення сталого розвитку суспільства, гармонізуючи соціально-економічні та екологічні аспекти їхнього майбутнього професійного та особистого життя.

Метою статті є дослідження того, як інтеграція принципів сталого розвитку у навчально-трудова діяльність на уроках технології може допомогти учням краще усвідомлювати екологічні проблеми, відповідально використовувати ресурси та готуватися до вирішення сучасних викликів.

Методика й організація дослідження ґрунтувалася на системному аналізі наукової літератури та порівнянні педагогічних концепцій, пов'язаних із впровадженням принципів сталого розвитку в освітній процес. Використовувалися методи узагальнення для визначення ключових підходів і аналіз нормативно-правових документів для оцінки можливостей інтеграції сталого розвитку у навчально-трудова діяльність.

Результати дослідження. Термін «сталий розвиток» є офіційним українським відповідником англійського «sustainable development», що в контексті означає «життєздатний» або «тривкий розвиток», а в розширеному розумінні – самопідтримуваний розвиток. Стратегія сталого розвитку є альтернативою традиційній парадигмі економічного зростання, яка не враховує екологічні загрози, пов'язані з екстенсивною моделлю розвитку суспільства. Близький за змістом термін «екорозвиток», введений Морісом Стронгом на Стокгольмській конференції ООН у 1972 році, описує екологічно орієнтований соціально-економічний розвиток, при якому зростання добробуту людей не призводить до деградації природних систем. Формування стратегії сталого розвитку датується 1980 роком, коли у «Всесвітній стратегії охорони природи» було наголошено на нерозривному зв'язку між збереженням природи та розвитком суспільства, і підкреслювалася необхідність екологічної етики для гармонійного співіснування з природою. Поняття «сталий розвиток» отримало широке визнання після публікації у 1987 році звіту ООН «Наше спільне майбутнє», де його визначено як розвиток, що відповідає потребам сучасності, не ставлячи під загрозу можливості майбутніх поколінь задовольняти свої потреби [2]. Інтеграція цих принципів у методику навчально-трудова діяльності на уроках технології сприяє формуванню в учнів екологічної свідомості та розуміння важливості гармонізації економічних, соціальних та екологічних аспектів у їхньому подальшому житті [1].

Інтеграція принципів сталого розвитку в навчально-трудова діяльність на уроках технології полягає в практичному навчанні учнів раціонального використання ресурсів і екологічно відповідальних рішень. Наприклад, під час проєктів з деревообробки чи металообробки, акцент робиться на використанні відновлюваних матеріалів, мінімізації відходів та їхньому переробленні. В учнів формуються навички вибору екологічно чистих матеріалів та енергоефективних технологій у виробничих процесах.

Практичні завдання, такі як створення виробів з вторинної сировини або проєкти з енергоефективного освітлення шкільних приміщень, дозволяють учням побачити реальні приклади сталого споживання та застосувати ці знання на практиці. Крім того, інтегровані уроки можуть включати аналіз життєвого циклу продукту, що допоможе учням оцінити вплив технологічних рішень на довкілля та обирати більш сталий варіант виробництва. Такий підхід не лише підвищує екологічну свідомість, але й формує критично важливі для сучасного світу навички сталого мислення та планування.

Висновки. Отже, сталий розвиток є важливим підходом для забезпечення відповідального використання ресурсів та збереження довкілля для майбутніх поколінь. Інтеграція цих принципів у навчально-трудову діяльність на уроках технології допомагає учням розвивати екологічну свідомість та навички раціонального споживання і виробництва.

Список використаних джерел

1. Випереджаюча освіта для сталого розвитку як інноваційна форма організації освітнього простору. Дніпропетровськ : Комунальний заклад освіти «Фінансово-економічний ліцей» Дніпропетровської міської ради, 2014. 24 с.
2. Стратегія сталого розвитку: підручник / В.М.Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд; за ред. проф. В.М.Боголюбова. Київ : ВЦ НУБПУ, 2018. 446 с.

Олександр ШУСТ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ КЛАСНО-УРОЧНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ

Актуальність дослідження організаційно-методичних аспектів класно-урочної системи навчання в контексті впровадження технологій здоров'язбереження зумовлена сучасним станом здоров'я учнів та їхнім способом життя. За даними Міністерства охорони здоров'я України на початок 2020 року, у половини школярів спостерігаються функціональні порушення різних систем органів, а у 42% – хронічні захворювання. Тривожним є той факт, що за останні роки спостерігається стійке зростання захворюваності серед дітей, особливо хронічних патологій, що підтверджується як офіційною статистикою, так і науковими дослідженнями. Серед школярів початкових та середніх класів значно частіше реєструються порушення слуху, зору, постави та сколіози, порівняно з дітьми дошкільного віку. Протягом навчання кількість здорових дітей суттєво знижується: від 33% серед молодших школярів до